

Lokalisation för den Rättspsykiatriska verksamheten

Dnr 00292-2023

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Inriktningen är att den framtida lokalförsörjningen för den rättspsykiatriska verksamheten åtgärdas genom nybyggnation i Öjebyn, i anslutning till nuvarande lokaler.
2. Projekteringen av nybyggnationen finansieras enligt tilldelade medel i investeringsplanen 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ställer sig positiv till förslaget. Den rättspsykiatriska vården i Öjebyn bedrivs idag i gamla, utslitna lokaler som inte uppfyller kraven för arbetsmiljö och säkerhet.

Sammanfattning

Lokalerna för regionens rättspsykiatriska vård i Öjebyn är i behov av anpassning och renovering för att möta verksamhetens behov samt räddningstjänstens krav på brandsäkerhet. Den 7 december 2022 fick regiondirektören i uppdrag att genomföra en förstudie i syfte att utreda och föreslå lämpliga alternativ för en långsiktig lösning på lokalbehoven.

En utredningsgrupp har genomfört förstudien/lokalutredningen ”Översyn av lokalisation för den Rättspsykiatriska verksamheten” utifrån 4 alternativ för den framtida lokalförsörjningen:

1. Nybyggnation i Öjebyn
2. Ombyggnad av nuvarande lokaler
3. Nybyggnation i anslutning till Piteå sjukhus
4. Annan lokalisering.

Utredningsgruppen förordar alternativ 1. Nybyggnation i Öjebyn för den framtida lokalförsörjningen.

Beslutsunderlag

Bilaga

Lokaler för rättspsykiatri - Förstudie

Översyn av lokalisering för den Rättspsykiatriska verksamheten v.2.3

Ärendet

Bakgrund

Rättspsykiatri i Öjebyn bedriver öppen och sluten psykiatrisk vård och tvångsvård för patienter som är dömda till rättspsykiatrisk vård. Regionalt och nationellt finns det ett underskott av vårdplatser för rättspsykiatriska patienter. Under 2022 genomför Kriminalvården en utökning av sin verksamhet inom Region Norrbottens område till drygt det dubbla. Det förväntas påverka efterfrågan på vårdplatser med krav om möjlighet till avskiljning och hög säkerhetsnivå.

I rättspsykiatriens nuvarande lokaler finns påtagliga brister. Utöver det brandförläggande har lokalerna inte allmän inpassering, vilket de enligt Lag (1991:1129) 8b§ om Rättspsykiatrisk vård ska ha. Lokalerna har även en föråldrad teknik som behöver uppdateras de kommande åren, exempelvis med införande av kameraövervakning.

Lokalerna har en bristfällig arbetsmiljö. Exempelvis är inte ventilationen anpassad efter hur många som vistas i lokalerna. Avloppsledningarna är underdimensionerade vilket resulterar i återkommande stopp som behöver åtgärdas. Det råder även brist på bland annat omklädningsrum, kontor och toaletter. Alltför långa korridorer innebär svårigheter att överblicka vad som sker inne på avdelningarna. Intagningsavdelningen är underdimensionerad och saknar utrymmen för personal att gå undan eller gå på toaletten.

Det råder även en patientsäkerhetsrisk då kraftigt utagerande personer vistas tillsammans på begränsade utrymmen som inte går att avskilja. Rummen saknar även fönster och patienterna vistas i samma lokal som bältes- och avskiljningsrum.

Den framtida lokalförsörjningen

En utredningsgrupp har utifrån 4 olika alternativ undersökt förutsättningarna för den framtida lokalförsörjningen:

- 1: Bygga nya lokaler Öjebyn (1a: riva befintliga lokaler eller 1b: hyra ut eller sälja befintliga lokaler).
- 2: Bygga om befintliga lokaler som evakueras under byggtiden.
- 3: Bygga nya lokaler i anslutning till Piteå Sjukhus.
- 4: Bygga nya lokaler på annan ort.

I analysen har nödvändiga förutsättningar beaktats, exempelvis säkerhetsfrågor, lagstiftning, personalförsörjning, arbetsmiljö, vårdkvalitet, ekonomi, fastighetsfrågor och möjlighet till försäljning av vårdplatser samt tidsperspektiv för genomförande (se bilaga).

Utredningsgruppen förordar alternativ 1 (1a alternativt 1b), med möjligheten att Region Norrbotten kan behöva lokaler för en Läns gemensam klinik (Samsjuklighetsutredningen).

Ekonomiska konsekvenser

- Den totala kostnaden för Alternativ 1a (bygga nytt i Öjebyn och riva befintliga lokaler) beräknas till cirka 300 miljoner kronor.
- Den totala kostnaden för Alternativ 1b (bygga nytt i Öjebyn och hyra ut eller sälja befintliga lokaler) beräknas till cirka 285 miljoner kronor.
- Projekteringen av nybyggnationen finansieras enligt tilldelade medel i investeringsplanen 2024.

Jämställdhetsperspektiv

Vid en nybyggnation ska hänsyn tas till jämställdhetsperspektivet. Det är viktigt att lokalanpassningar görs utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Hänsyn ska tas till vem som kommer att utnyttja lokalerna och i vilken utsträckning. Tillgängligheten i lokalerna ska anpassas efter kvinnor och män, flickor och pojkar.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa.

En nybyggnation som inkluderar lokalanpassningar ökar säkerheten för bland annat vårdtagare, personal och barn genom exempelvis tryggare besöksmöjligheter.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Division Regionstöd

Divisionschef Division Psykiatri

Ekonomidirektör Ekonomi & uppföljningsavdelningen

Fastighetschef Division Regionstöd